

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5Csp/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200862
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8619200862.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v spore žalobcu K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. D. X, právne zastúpeného Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 900 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 900 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.
- III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 54 eur na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.5.2019 domáhal proti žalovanému zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v sume 900 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 5Csp/79/2017, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.803,14 Eura s prísl., bol žalobca v postavení spotrebiteľa. V predmetnom konaní bol žalobca úspešný, keď Okresný súd Svidník vyhovel podanej žalobe rozsudkom sp. zn. 5Csp/79/2017-41, z 21.11.2018. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2018 a vykonateľnosť dňa 1.1.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol: „6.Vzhladom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len ZoSÚ). 7. Konkrétne podľa § 9 ods. 2) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho

2 5Csp/44/2019

zákonníka musí obsahovať: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ), dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ), výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ). 8. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje

za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). 9. Vyššie uvedené náležitosti v úverovej zmluve absentujú. 10. V úverovej zmluve je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 36,36 %. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou nad 5 rokov, v decembri 2013, vo výške 14,10 % p.a. Z uvedeného vyplýva, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je viac ako 2,5 - násobne vyšší. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31. júla 2009). Vzhľadom na uvedené súd považuje ročnú úrokovú sadzbu uvedenú v Úverovej zmluve č. 4312111840 vo výške 36,36 %, za absolútne neplatnú.“ Dôkaz: rozsudok OS Svidník, sp. zn. 5Csp/79/2017, z 21.11.2018. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“ Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv. Svoje práva si musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Keďže je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 900,- eur, čo predstavuje polovicu sumy, o ktorú sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 16.7.2019 uviedol, že s ňou nesúhlasí, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za nedôvodný, a to z nasledujúcich dôvodov: Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie,

3

5Csp/44/2019

ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. 1) Úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Je nesporné, že Okresný súd Svidník rozsudkom zo dňa 21.11.2018 z č. k. 5Csp/79/2017 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.803,14 eur s prísl. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 5Csp/79/2017 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že súd vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2. Neuvedenie všetkých zákonných náležitostí v úverovej zmluve však voči žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavovalo žiadne porušenie jeho práv, ba dokonca predstavovalo pre neho výhodu v zmysle, že pokiaľ mal vrátiť požičanú istinu s úrokmi a poplatkami v zmysle úverovej zmluvy, na základe rozhodnutia v konaní sp. zn. 5Csp/79/2017 to bola len istina. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Krajský súd v Prešove, ktorý v

rozsudku č. k. 14Co/91/2012-141 zo dňa 10.10.2013 uviedol, že „cieľom rozhodnutia o spotrebiteľských veciach tak, ako sú sledované normotvorcom únie v rámci Smernice Rady 93/13 EHS, je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovávať platnosť zmluvy ako celku a nevyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, obsahujúce nekalé zmluvné podmienky (bod 31 rozsudku súdneho dvora EÚ C-453/10), ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), prípadne určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz na to, že by to založilo nárok na finančné zadosťučinenie.“ V danom konaní bol vydaný len rozsudok, ktorý zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.803,14 eur. Nedošlo teda k žiadnemu rozhodnutiu, ktoré by deklarovalo porušenie práv a povinností zo strany žalovaného. Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Svidník v konaní sp. zn. 5Csp/79/2017, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 1.803,14 eur s prísl. Do pozornosti súdu dal aj dôvodovú správu k zákonu č. 250/2007 konkrétne k § 3 v znení: Z jednoznačnej špecifikácie práv spotrebiteľa v tomto ustanovení so zvýraznením postupnosti ochrany života a zdravia spotrebiteľa, vyplýva aj nárok na výroby a

4

5Csp/44/2019

služby v kvalite, ktorá zodpovedá technickým predpisom na výroby alebo služby, ktoré nevykazujú zjavné vady. Náhrada škody a finančné zadosť učinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nesplní svoj účel, aby boli nahradené, alebo zmiernené následky. Z výkladu tejto právnej normy vyplýva nárok spotrebiteľa na poskytnutie finančného zadosťučinenia len v prípade, že poskytnuté plnenie (či už tovaru alebo služby) malo vady. Plnenie z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným žiadne vady nevykazovalo, nakoľko predmet úveru - finančné prostriedky boli poskytnuté riadne a včas. 2) Represívny a sankčný charakter. Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval ochranu pred porušením práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu znakov ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie finančného zadosťučinenia na súde. Žalobca uzatvoril úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorý definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Je teda adekvátne a samozrejmé, že žalovaný požadoval od žalobcu úhradu jeho dlhu v zmysle úverovej zmluvy. Žalovaný na základe rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. 5Csp/79/2017 uhradil žalobcovi sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 900 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považoval za dodržané už samotným rozsudkom v konaní pod sp. zn. 5Csp/79/2017, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov

a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe platobného rozkazu vyplatil. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privodená určitá hrozba ujmy. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal: 1) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi na súde, 2) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 900 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia. K obdobnému záveru ako uvádza vo svojom vyjadrení žalovaný smeruje aj rozsudok OS Prešov zo dňa 20.1.2017 sp. zn. 29C/105/2016, ktorý žalobu o primerané

5

5Csp/44/2019

finančné zadosťučinenie zamietol z dôvodu, že „...súd s poukazom aj na vyššie uvedené skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že žalovaný pri koncipovaní a uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom nepostupoval s odbornou starostlivosťou s úmyslom poškodiť spotrebiteľa, a preto neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď nárok žalobcu na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia uplatňovaný v tomto konaní nemá žiadne opodstatnenie a nie je dôvodný, tak čo do dôvodu i výšky, žalovaný navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. Súd vykonal dokazovanie rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 5Csp/79/2017-41 zo dňa 21.11.2018, fotokópiou návrhu žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1 803,14 eura v konaní sp. zn. 5Csp/79/2017, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/64/2019-89 zo dňa 30.7.2019, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/192/2016 zo dňa 30.11.2017, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 4.10.2016.

5. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

6. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) citovaného zákona predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>>.

7. Je nesporné, že žalobca proti žalovanému v konaní, vedenom na tunajšom súde sp. zn. 5Csp/79/2017, bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa a terajší žalovaný bol ako žalovaný v postavení dodávateľa. Žalobca sa podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 7.6.2017 domáhal proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1 803,14 eura s prísl. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5Csp/79/2017-41 zo dňa 21.11.2018 súd žalobe vyhovel. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2018.

6

5Csp/44/2019

8. Súd zistil porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, čo je zrejmé z odôvodnenia citovaného rozsudku, kde je uvedené:

bod 8. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len ZoSÚ). 7. Konkrétne podľa § 9 ods. 2) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ), dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ), výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ). 8. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). bod 9. Vyššie uvedené náležitosti v úverovej zmluve absentujú. bod 10. V úverovej zmluve je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 36,36 %. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou nad 5 rokov, v decembri 2013, vo výške 14,10 % p.a. Z uvedeného vyplýva, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je viac ako 2,5 - násobne vyšší. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31. júla 2009). Vzhľadom na uvedené súd považuje ročnú úrokovú sadzbu uvedenú v Úverovej zmluve č. 4312111840 vo výške 36,36 %, za absolútne neplatnú.“

9. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nie len vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

10. Je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o správne pochopenie toho, čo je potrebné považovať za úspešné uplatnenie práva v zmysle tretej vety § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tak v tejto súvislosti súd cituje z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/192/2016 zo dňa 30.11.2017, ktorý sa zaoberal práve touto problematikou. Krajský súd v Prešove v bode 12 odôvodnenia tohto rozhodnutia uvádza: „Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V konaní sp. zn. 7C/425/2014 sa žalobkyňa proti uplatnenému nároku aktívne bránila, pričom od nej ako od priemerného spotrebiteľa a laika v oblasti práva nemožno žiadať, aby svoju obranu v konaní aj právne odôvodnila s poukazom na zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru odvolacieho súdu na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou.“

7

5Csp/44/2019

Teda v zmysle vyššie uvedeného názoru Krajského súdu v Prešove je súd toho názoru, že v danej veci by nemali existovať žiadne pochybnosti o tom, že zo strany žalobcu došlo k úspešnému uplatneniu spotrebiteľských práv. Na ochranu svojich spotrebiteľských práv aktívne vystupoval.

11. Inštitút primeraného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry, sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým

žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného, alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“).

12. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca sa podanou žalobou v spore tunajšieho súdu sp.zn. 5Csp/79/2017 domáhal proti žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1 803,14 eura, kde bol úspešný. Žalobca taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v uvedenom konaní bol dlhodobo (cca 1,5 roka) nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty a to až do doby právoplatného ukončenia vo veci samej (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/64/2019-89 zo dňa 30.7.2019). Výšku nároku žalobca odôvodňuje aj výškou samotnej majetkovej ujmy, ktorá žalobcovi reálne vznikla, pretože v súvislosti so získaným úverom od žalovaného uhradil bezdôvodne žalovanému sumu 1 803,14 eura. V danom prípade neexistovala len potencionálna hrozba ujmy, ale reálne majetková ujma aj vznikla. Je logické a pochopiteľné, že vzhľadom na absenciu zákonných inštrukcií, ako správne určiť výšku primeraného finančného zadostučenia, súd pri jeho určení vychádzal zo sumy, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Súd je toho názoru, že ak majú byť naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadostučenia, je polovica zo sumy o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil minimálna na dosiahnutie tohto cieľa. V tejto súvislosti súd cituje z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 4.10.2016, bod. 16 odôvodnenia: „Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne obohatiť na úkor spotrebiteľa.“ Z uvedených dôvodov súd priznal žalobcovi finančné zadostučenie v sume 900 eur (cca 50 % zo sumy 1 803,14 eura), ktorú považoval za primeranú.

13. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8

5Csp/44/2019

15. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože mal plný úspech vo veci a uplatnil si ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Podľa § 2 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

17. Žalobca je podľa § 4 ods. 2 písm. v) vyššie uvedeného zákona od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe vyhovel. Preto súd zaviazal neúspešného žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 54 eur, t. j. 6 % zo sumy 900 eur (položka 1 písm. a) sadzovníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona) na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9

5Csp/44/2019

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 27. marca 2020